

ODNOSI EVROPSKE UNIJE I RUSIJE

Studenti:

Ergić Anja 48/17

Milena Sekulić 15/17

Odnosi EU i Rusije

- ⦿ EU i Rusija gradile su “strateško partnerstvo” sve do izbivanja krize u Ukrajini.
- ⦿ Ovo partnerstvo podrazumijevalo je trgovinu, ekonomiju, energetiku, klimatske promjene, istraživanje, obrazovanje, kulturu i sigurnost, uključujući borbu protiv terorizma, neširenje nuklearnog oružja i rešavanje sukoba na Bliskom istoku.

Odnosi EU i Rusije

- ⊙ Glavni razlozi netrpeljivosti:
 - Pitanje zajedničkog susjedstva
 - Nezakonito pripojenje Krima koje Rusija sprovodi u martu 2014. godine
- ⊙ Unija preispituje svoje bilateralne odnose s Rusijom te prekida održavanje redovnih bilateralnih sastanaka na vrhu i obustavlja dijalog o viznom režimu i razgovore o novom bilateralnom sporazumu koji je trebao zamijeniti sporazum o partnerstvu i saradnji.

Odnosi EU i Rusije

- ⦿ EU nastoji da pronađe diplomatska rešenja za sukob u istočnoj Ukrajini.
- ⦿ Učešće Rusije u naporima zemalja E3+3 koje u julu 2015. sklapaju nuklearni sporazum sa Iranom daje nadu za bolju saradnju na globalnom nivou.
- ⦿ Međutim, ponovno uplićanje, odnosno, intervenisanje u ratu, u Siriji, kao i podrška predsjedniku Assadu; dezinformacijske kampanje unutar Rusije i izvan nje, stvaraju nove tenzije sa Zapadom.

Odnosi EU i Rusije

Odnosi EU i Rusije

- Unija se snažno zauzimala za pristupanje Rusije Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO), koje je dovršeno 2012.
- EU je i dalje najveći trgovinski partner Rusije, uprkos sankcijama, a Rusija je četvrti najveći trgovinski partner EU.
- Međutim, trgovinske i ekonomske odnose opterećuju brojna dešavanja poput ruskog embarga na niz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz EU, sporovi sa WTO-om i vrlo ograničene mogućnosti djelovanja preduzeća iz EU u ruskoj javnoj nabavki.

Odnosi EU i Rusije

- ⊙ U martu 2014. godine, Unija postepeno uvodi niz restriktivnih mjera prema Rusiji kao odgovor na nezakonito pripojenje Krima i destabilizaciju Ukrajine. Sankcije su znatno proširene nakon rušenja aviona na letu MH17 17. juna 2015. godine nad teritorijom koju su držali pobunjenici u istočnoj Ukrajini, a koje je Rusija podupirala.
- ⊙ Sankcije se redovno ažuriraju i produžavaju.

Odnosi EU i Rusije

⦿ Diplomatske sankcije:

- Isključenja Rusije iz skupine G8,
- Obustavljanje procesa pristupanja Rusije OECD-u i Međunarodnoj agenciji za energiju te od suspenzije redovnih bilateralnih sastanaka na vrhu između EU i Rusije.

Odnosi EU i Rusije

● Ekonomске sankcije:

- usmjerene su na razmjenu s Rusijom u određenim ekonomskim sektorima.
- Ove sankcije ograničavaju pristup primarnim i sekundarnim tržištima kapitala; nameće se zabrana uvoza i izvoza na trgovinu oružjem i zabrana izvoza robe s dvojakom namjenom za vojnu upotrebu.
- Rusiji se ovim sankcijama ograničava pristup određenim tehnologijama i uslugama koje se mogu upotrijebiti za proizvodnju i istraživanje nafte.
- Na snazi su i posebna ograničenja ekonomskih odnosa s Krimom i Sevastopoljem, uključujući zabranu uvoza robe s tog poluotoka, zabranu izvoza određene robe i tehnologije, ograničenja ulaganja i zabranu pružanja turističkih usluga. Mjerama koje se odnose na ekonomsku saradnju obustavljene su sve nove aktivnosti finansiranja Evropske investicione banke (EIB) i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBOR) u Rusiji.

Odnosi EU i Rusije

◉ Pojedinačne restriktivne mjere:

- Pojedinačne restriktivne mjere primjenjuju se na više od 150 osoba i 40 tijela. Njihova je imovina zamrznuta, a putovanje zabranjeno jer svojim djelovanjem narušavaju teritorijalnu cjelovitost, suverenost i nezavisnost Ukrajine.

Odnosi EU i Rusije

- Avgusta 2014. godine, Rusija uzvraća sankcije koje su joj nametnule EU i zapadne države (SAD, Kanada i Australija) tako što uvodi protiv-sankcije na poljoprivredne proizvode, sirovine i hranu.
Time je značajno ojačala svoju politiku uvoza u poljoprivrednom sektoru.
- Rusija takođe primjenjuje „popis isključenja” na građane EU i državljane SAD-a koji su kritikovali njeno djelovanje te im uskraćuje pravo ulaska na rusku teritoriju. Nekoliko zastupnika u Evropskom parlamentu zbog toga nije moglo ući u Rusiju.

Odnosi EU i Rusije

- 2016. godine, Vijeće za vanjske poslove utvrđuje pet načela kojima će se EU rukovoditi u odnosima sa Rusijom:
 1. Sprovođenje sporazuma iz Minska kao glavni uslov za bilo koju značajnu promjenu,
 2. Jačanje odnosa s istočnim partnerima EU i drugim susjedima, uključujući i one u srednjoj Aziji,
 3. Jačanje otpornosti EU (u pogledu energetske sigurnosti, hibridnih prijetnji ili strateške komunikacije),
 4. Selektivan angažman s Rusijom oko pitanja od interesa za EU i
 5. Uspostavljanje individualnih kontakata i pružanje podrške ruskom civilnom društvu.

Odnosi EU i Rusije

○ Sporazumi na snazi:

- ✓ Sporazum o partnerstvu i saradnji potpisan u junu 1994. godine. Prvobitno je sklopljen na period od 10 godina, a od isteka tog roka svake se godine automatski obnavlja. U njemu su utvrđeni glavni zajednički ciljevi te je ustanovljen i institucionalni okvir za bilateralne kontakte.
- ✓ 2003. Unija i Rusija su na sastanku u Sankt Peterburgu odlučile pojačati saradnju i uspostaviti četiri „zajednička prostora”: ekonomski prostor, prostor slobode, sigurnosti i pravde, prostor vanjske sigurnosti te prostor istraživanja, obrazovanja i kulture.
- ✓ 2007. EU i Rusija su na regionalnom nivou, zajedno s Norveškom i Islandom, uspostavili novu politiku nazvanu Sjeverna dimenzija s naglaskom na prekograničnoj saradnji u baltičkoj regiji i regiji Barentsovog mora.

Odnosi EU i Rusije

- 2008. započeli su pregovori o novom sporazumu između EU i Rusije kako bi se u područja kao što su politički dijalog, pravosuđe, sloboda, sigurnost, ekonomska saradnja, istraživanje, obrazovanje, kultura, trgovina, ulaganja i energetika ugradile „pravno obvezujuće obaveze”.
- Partnerstvo za modernizaciju” pokrenuto je 2010. godine.
- Pregovori o pojednostavljenju viznog režima zaključeni su 2011.
- Međutim, zbog ruske intervencije na Krimu svi pregovori i procesi bivaju bustavljeni. Evropsko vijeće je 2014. zamrznulo saradnju s Rusijom kao i dotok svih novih finansijskih sredstava koje Unija pruža toj zemlji u okviru međunarodnih finansijskih institucija.

Odnosi EU i Rusije

● Uloga Evropskog parlamenta:

- Odobrio je Sporazum o partnerstvu i saradnji 1997. godine
- Za svaki novi sporazum mora „dati saglasnost” od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona
- Parlament zajedno s Vijećem donosi zakone o ciljevima i prioritetima finansijske pomoći EU
- Ima funkciju demokratskog nadzora
- Usvojio je i rezoluciju o stanju odnosa EU i Rusije 2015. godine, u kojoj je podržao sankcije EU i istakao da Unija treba pružiti konkretniju finansijsku pomoć ruskom civilnom društvu i širiti međuljudske kontakte uprkos složenim međusobnim odnosima.

Odnosi EU i Rusije

- Sve do 2014. Parlament se zauzimao za donošenje novog sveobuhvatnog sporazuma sa Rusijom utemeljenog na zajedničkim vrijednostima i interesima.
- Izražava ozbiljnu zabrinutost zbog stanja s ljudskim pravima, vladavinom prava i demokratijom u Rusiji
- 2016. oštro je osudio dotad nezabilježene razmjere kršenja ljudskih prava počinjenih nad stanovnicima Krima, posebno Tatarima
- 2017. Parlament je od Rusije zatražio da oslobodi više od 30 ukrajinskih građana koji su bili u zatvoru ili su živjeli u uslovima ograničene slobode.
- 2018. zatražio je puštanje na slobodu redatelja Olega Sencova, koji se usprotivio nezakonitom pripojenju Krima

Odnosi EU i Rusije

- Od 1997. do 2014. odnosi s ruskim zakonodavcima uglavnom su se razvijali u okviru Odbora za parlamentarnu saradnju
- Parlament od 1999. nije bio pozvan da posmatra izbore u Rusiji
- 2014. godine, u skladu sa diplomatskim restriktivnim mjerama donesenim kao odgovor na ukrajinsku krizu, Parlament je prekinuo međuparlamentarne odnose s Ruskom saveznom skupštinom.
- Ipak, vijeće Parlamenta u Odboru za parlamentarnu saradnju između EU i Rusije nastavlja nasamo raspravljati o pitanjima koja se tiču odnosa EU i Rusije. Takođe, održava otvorenim kanal za rasprave i razmjenu mišljenja s predstavnicima ruskog civilnog društva, nevladinih organizacija i medija.

PITANJA ZA DISKUSIJU

1. *Da li podržavate odluku EU o uvođenju sankcija Rusiji?*
2. *Koje biste vi sankcije još uveli/ukinuli?*
3. *Na koji način se može riješiti pitanje složenih odnosa EU i Rusije?*

HVALA NA PAŽNJI!